

АНОТАЦІЯ

Замчій С.В. Державна політика розвитку системи охорони здоров'я в Україні в умовах європейської інтеграції. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування. – Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків, 2026.

У дисертації вирішено важливе наукове завдання, яке полягає у теоретичному обґрунтуванні концептуальних засад, розробленні науково-методичних підходів та практичних рекомендацій щодо удосконалення державної політики розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції.

У першому розділі дисертаційного дослідження розкрито теоретичні засади та аналітичні підходи до формування і реалізації державної політики розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції. На основі застосування лонгітюдного підходу систематизовано результати впливу глобалізаційних процесів на формування державної політики розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції. Визначені інституціональні засади формування та реалізації державної політики розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції. Здійснено порівняльний аналіз моделей та успішних практик у реалізації державної політики розвитку системи охорони здоров'я в європейських країнах.

Проведений порівняльний аналіз державної політики країн ЄС засвідчив варіативність моделей фінансування та організації охорони здоров'я в країнах ЄС при збереженні їхньої ціннісної єдності на засадах солідарності та універсальності. Обґрунтовано, що реалізація потенціалу вітчизняної системи охорони здоров'я в умовах наближення до стандартів ЄС залежить від якості інституціалізації регуляторних процедур. Доведено, що розбудова конвергентної моделі державної політики в охороні здоров'я вимагає радикальної зміни парадигми: переходу від витратного принципу функціонування до соціально-

інвестиційного.

Визначено, що адаптація кращих європейських практик та міжсекторальної взаємодії виступає дієвим механізмом модернізації вітчизняної системи охорони здоров'я та її гармонізації зі стандартами ЄС. Зазначено про необхідність поетапної трансформації фінансової моделі в напрямі поєднання страхових та бюджетних компонентів. Наголошено на тому, що цифрова трансформація є визначальним фактором підвищення результативності системи охорони здоров'я.

У другому розділі роботи визначено пріоритети державної політики розвитку та забезпечення стійкості системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції. Проведена експертна оцінка пріоритетів державної політики розвитку охорони здоров'я в Україні в умовах європейської інтеграції. Обґрунтовано доцільність формування державної політики стійкості й спроможності системи охорони здоров'я в Україні в умовах європейської інтеграції на основі концепції «Health security». Розкрито сутність реалізації державної політики розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції на основі концепцій кризового управління та керування ризиками.

За результатами експертного опитування ідентифіковано ключові вектори трансформації галузі, а також виявлено точки консенсусу та дивергенції в експертних оцінках, що зумовило розроблення концептуальних пропозицій до дорожньої карти реформування системи охорони здоров'я відповідно до стандартів ЄС, що передбачає поетапну імплементацію заходів за ключовими векторами розвитку. Систематизація експертних оцінок дозволила розробити методологічне підґрунтя для трансформації медичної галузі в умовах євроінтеграції.

У роботі концептуалізовано засади забезпечення інституційної стійкості та спроможності системи охорони здоров'я. Обґрунтовано, що імплементація механізмів забезпечення стійкості системи охорони здоров'я України в умовах повоєнної реконструкції базується на принципах стратегічної адаптивності та фінансової стабільності. Аргументовано, що системна трансформація галузі корелює з ефективністю цифрових рішень та впровадженням моделей гнучкого

ресурсного менеджменту. Доведено, що застосування інструментарію кризового менеджменту детермінує перехід до моделі колективної відповідальності та забезпечує високу стійкість національної системи охорони здоров'я.

Обґрунтовано, що ефективність функціонування галузі в умовах невизначеності досягається шляхом впровадження багаторівневої моделі управління, що інтегрує інструменти ризик-менеджменту в усі її структурні компоненти. Визначено, що забезпечення стійкості та спроможності системи охорони здоров'я в умовах невизначеності досягається шляхом реалізації адаптивної стратегії кризового управління, орієнтованої на прогностну аналітику та оперативну нейтралізацію загроз. При цьому, інструментарій аудиту та прогностичної аналітики виступає фундаментальним критерієм оцінювання результативності антикризових заходів.

У третьому розділі роботи здійснено обґрунтування напрямів розвитку системи охорони здоров'я в Україні в контексті стратегічних євроінтеграційних перспектив. Визначено чинники забезпечення якості та ефективності державної політики розвитку системи охорони здоров'я в Україні в умовах європейської інтеграції. Розкрито організаційно-управлінські та нормативні аспекти реалізації державної політики щодо підготовки професійних керівників галузі охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції. Запропоновано підходи до управління структурними змінами на основі проєктного підходу та реалізація інноваційних проєктів цифрового розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції.

Доведено, що у межах євроінтеграційного поступу України ефективність медичної реформи безпосередньо залежить від рівня професіоналізації управлінського корпусу і на пряму корелює з успішністю імплементації системи підготовки та безперервного професійного вдосконалення і розвитку, що є необхідною умовою інституційної конвергенції вітчизняної системи з європейськими медичними стандартами. Водночас обґрунтовано, що результативність публічного управління в умовах трансформації галузі досягається шляхом переходу до адаптивних організаційних моделей, а впровадження гнучких управлінських технологій ідентифіковано як базову

передумову оптимізації ресурсного забезпечення галузі. При цьому, результатом модернізації є впровадження проєктного підходу та цифрових інструментів, що виступають ключовими інструментами підвищення якості стандартизованих медичних сервісів.

Ключові слова: державна політика охорони здоров'я: формування, реалізація, розвиток, пріоритети, моделі, інституціалізація; соціальна політика; публічне управління; європейська інтеграція; глобалізаційні процеси; міжнародний досвід; система охорони здоров'я: сталий розвиток, стійкість, спроможність, модернізація, трансформація, оптимізація, ефективність та результативність, цифровізація; сфера охорони здоров'я; медична галузь; медична реформа; інтегроване управління; інтеграційний механізм; доступність і якість медичних послуг; кризове управління; керування ризиками; проєктний підхід.